BG 14
വസുദേവസുതം(ൻ)ദേവം(ങ്) കം(വ്)സ-ചാണൂര മർദനം
ദേവകീ പരമാനന്ദം(ങ്) കൃഷ്ണം(വ്) വ+ന്ദേ ജഗദ്ഗുരും.

ഓം ശ്രീപരമാത്മനേ നമഃ
ശ്രീമദ് ഭഗവദ്ഗീതാ
അഥ ചതുർദശോऽധ്യായഃ . ഗുണത്രയവിഭാഗയോഗഃ

ശ്രീഭഗവാനുവാച .
പരം ഭൂയഃ(ഫ്) പ്രവ+ക്ഷ്യാമി+ജ്ഞാനാനാം(ഞ്)ജ്ഞാന-മുത്തമം .
യജ് ജ്ഞാത്വാ മുനയസ് സർവേ പരാം സിദ്ധി-മിതോ ഗതാഃ .. 14-1..
PP
ശ്രീഭഗവാൻ ഉവാച .
പരം ഭൂയഃ പ്രവക്ഷ്യാമി ജ്ഞാനാനാം ജ്ഞാനം ഉത്തമം .
യജ് ജ്ഞാത്വാ മുനയഃ സർവേ പരാം സിദ്ധിം ഇതഃ ഗതാഃ

ഇദം(ഞ്)ജ്ഞാന-മുപാ+ശ്രിത്യ മമ സാധർമ്യ-മാഗതാഃ .
സർഗേऽപി നോപ-ജായ+ന്തേ+പ്രലയേന+വ്യഥ+ന്തി ച .. 14-2..
PP
ഇദം ജ്ഞാനം ഉപാശ്രിത്യ മമ സാധർമ്യം ആഗതാഃ .
സർഗേ അപി ന ഉപജായന്തേ പ്രലയേ ന വ്യഥന്തി ച

മമ യോനിർമഹദ് ബ്ര+ഹ്മ തസ്മിൻഗർഭം(ൻ)ദധാ+മ്യഹം .
സംഭവസ് സർവ-ഭൂതാനാ+ന്തതോ ഭവതി ഭാരത .. 14-3..
PP
മമ യോനിഃ മഹദ് ബ്രഹ്മ തസ്മിൻ ഗർഭം ദധാമി അഹം .
സംഭവഃ സർവ-ഭൂതാനാം തതോ ഭവതി ഭാരത ..

സർവയോനിഷു കൗ+ന്തേയ മൂർതയസ് സംഭവ+ന്തി യാഃ .
താസാം ബ്ര+ഹ്മ മഹ+ദ്യോനി-രഹം ബീജ+പ്രദഃ(ഫ്) പിതാ .. 14-4..
PP
സർവ-യോനിഷു കൗന്തേയ മൂർതയഃ സംഭവന്തി യാഃ .
താസാം ബ്രഹ്മ മഹത് യോനിഃ അഹം ബീജ-പ്രദഃ പിതാ

സ+ത്ത്വം രജസ്തമ ഇതി ഗുണാഃ(ഫ്)പ്രകൃതിസംഭവാഃ .
നിബധ്നന്തി മഹാബാഹോ ദേഹേ ദേഹിന-മ+വ്യയം .. 14-5..
PP
സത്ത്വം രജഃ തമ ഇതി ഗുണാഃ പ്രകൃതി സംഭവാഃ .
നിബധ്നന്തി മഹാബാഹോ ദേഹേ ദേഹിനം അവ്യയം

ത+ത്ര സ+ത്ത്വം(ൻ)നിർമല+ത്വാത്പ്രകാശക-മനാ-മയം .
സുഖ-സങ്ഗേന ബധ്നാതി+ജ്ഞാന-സങ്ഗേന ചാനഘ .. 14-6..
PP
തത്ര സത്ത്വം നിർമലത്വാത് പ്രകാശകം അനാമയം .
സുഖ സങ്ഗേന ബധ്നാതി ജ്ഞാന സങ്ഗേന ച അനഘ

രജോ രാഗാ+ത്മകം(വ്)വി+ദ്ധി തൃഷ്ണാ-സങ്ഗ-സമുദ്ഭവം .
ത+ന്നി-ബധ്നാതി കൗ+ന്തേയ കർമ-സങ്ഗേന ദേഹിനം .. 14-7..
PP
രജഃ രാഗ-ആത്മകം വിദ്ധി തൃഷ്ണാ സങ്ഗ സമുദ്ഭവം .
തത് നിബധ്നാതി കൗന്തേയ കർമ-സങ്ഗേന ദേഹിനം

തമസ്ത്വ+ജ്ഞാനജം(വ്)വി+ദ്ധി മോഹനം സർവദേഹിനാം .
പ്രമാ-ദാല+സ്യ-നി+ദ്രാഭിസ് തന്നി-ബധ്നാതി ഭാരത .. 14-8..
PP
തമഃ തു അജ്ഞാന-ജം വിദ്ധി മോഹനം സർവ-ദേഹിനാം .
പ്രമാദ ആലസ്യ നിദ്രാഭിഃ തപ് നിബധ്നാതി ഭാരത

സ+ത്ത്വം സുഖേ സ+ഞ്ജയതി രജഃ(ഖ്) കർമണി ഭാരത .
ജ്ഞാന-മാവൃ+ത്യതു തമഃ(ഫ്) പ്രമാദേ സ+ഞ്ജയ+ത്യുത .. 14-9..
PP
സത്ത്വം സുഖേ സഞ്ജയതി രജഃ കർമണി ഭാരത .
ജ്ഞാനം ആവൃത്യ തു തമഃ പ്രമാദേ സഞ്ജയതി ഉത

രജ+സ്തമ+ശ്ചാഭി-ഭൂയ സ+ത്ത്വം ഭവതി ഭാരത .
രജസ് സ+ത്ത്വം തമ+ശ്ചൈവ തമസ് സ+ത്ത്വം രജസ്തഥാ .. 14-10..
PP
രജഃ തമഃ ച അഭിഭൂയ സ+ത്ത്വം ഭവതി ഭാരത .
രജഃ സത്ത്വം തമഃ ച ഏവ തമഃ സത്ത്വം രജഃ തഥാ

സർവ+ദ്വാരേഷു ദേഹേ്സ്മിൻപ്രകാശ ഉപജായതേ .
ജ്ഞാനം(യ്) യദാ തദാ വിദ്യാദ്-വിവൃ+ദ്ധം സ+ത്ത്വ-മി+ത്യുത .. 14-11..
PP
സർവ-ദ്വാരേഷു ദേഹേ അസ്മിൻ പ്രകാശഃ ഉപജായതേ .
ജ്ഞാനം യദാ തദാ വിദ്യാത് വിവൃദ്ധം സത്ത്വം ഇതി ഉത

ലോഭഃ(ഫ്)പ്രവൃ+ത്തി-രാരംഭഃ(ഖ്)കർമണാ-മശമസ് സ്പൃഹാ .
രജ+സ്യേ-താനി ജായ+ന്തേ വിവൃ+ദ്ധേ ഭരതർഷഭ .. 14-12..
PP

ലോഭഃ പ്രവൃത്തിഃ ആരംഭഃ കർമണാം അശമഃ സ്പൃഹാ .
രജസി ഏതാനി ജായന്തേ വിവൃദ്ധേ ഭരത-ഋഷഭ

അ+പ്രകാശോ്ഽ+പ്രവൃ+ത്തി+ശ്ച+പ്രമാദോ മോഹ ഏവ ച .
തമ+സ്യേതാനി ജായ+ന്തേ വിവൃ+ദ്ധേ കുരുനന്ദന .. 14-13..
PP
അപ്രകാശഃ അപ്രവൃത്തിഃ ച പ്രമാദഃ മോഹ ഏവ ച .
തമസി ഏതാനി ജായന്തേ വിവൃദ്ധേ കുരു-നന്ദന

യദാ സ+ത്ത്വേ+പ്ര-വൃ+ദ്ധേ-തു+പ്രലയം(യ്) യാതി ദേഹഭൃത് .
തദോ+ത്തമ-വിദാം(ൽ) ലോകാ-നമലാൻ-പ്രതി-പ+ദ്യതേ .. 14-14..
PP
യദാ സത്ത്വേ പ്രവൃദ്ധേ തു പ്രലയം യാതി ദേഹ-ഭൃത് .
തദാ ഉത്തമ വിദാം ലോകാൻ അമലാൻ പ്രതിപദ്യതേ

രജസി+പ്രലയം(ങ്)ഗ+ത്വാ കർമ-സങ്ഗിഷു ജായതേ .
തഥാ+പ്രലീനസ് തമസി മൂഢ-യോനിഷു ജായതേ .. 14-15..
PP
രജസി പ്രലയം ഗത്വാ കർമ-സങ്ഗിഷു ജായതേ .
തഥാ പ്രലീനഃ തമസി മൂഢ-യോനിഷു ജായതേ

കർമണസ് സുകൃത+സ്യാഹുസ് സാ+ത്ത്വികം(ൻ)നിർമലം ഫലം .
രജ-സസ്തു ഫലം(ൻ) ദുഃ(ഖ്)ഖ-മ+ജ്ഞാനം(ൻ)തമസഃ(ഫ്) ഫലം .. 14-16..
PP
കർമണഃ സു-കൃതസ്യ ആഹുഃ സാത്ത്വികം നിർമലം ഫലം .
രജസഃ തു ഫലം ദുഃഖം അജ്ഞാനം തമസഃ ഫലം

സ+ത്ത്വാത് സ+ഞ്ജായതേ+ജ്ഞാനം രജസോ ലോഭ ഏവ ച .
പ്രമാദ-മോഹൗ തമസോ ഭവതോ്ഽ+ജ്ഞാന-മേവ ച .. 14-17..
PP
സത്ത്വാത് സഞ്ജായതേ ജ്ഞാനം രജസഃ ലോഭഃ ഏവ ച .
പ്രമാദ മോഹൗ തമസഃ ഭവതഃ അജ്ഞാനം ഏവ ച

ഊർധ്വം(ങ്) ഗ+ച്ഛന്തി സ+ത്ത്വ+സ്ഥാ മ+ധ്യേ തിഷ്ഠ+ന്തി രാജസാഃ .
ജഘ+ന്യ-ഗുണ-വൃ+ത്തി+സ്ഥാ അധോ ഗ+ച്ഛന്തി താമസാഃ .. 14-18..
PP
ഊർധ്വം ഗച്ഛന്തി സത്ത്വ-സ്ഥാ മധ്യേ തിഷ്ഠന്തി രാജസാഃ .
ജഘന്യ-ഗുണ വൃത്തി-സ്ഥാഃ അധഃ ഗച്ഛന്തി താമസാഃ

നാന്യം(ങ്)ഗുണേഭ്യഃ(ഖ്) കർതാരം(യ്) യദാ+ദ്രഷ്ടാനു-പശ്യതി .
ഗുണേ+ഭ്യശ്ച പരം വേ+ത്തി മദ്ഭാവം സോഽധി-ഗച്ഛതി .. 14-19..
PP
ന അന്യം ഗുണേഭ്യഃ കർതാരം യദാ ദ്രഷ്ടാ അനുപശ്യതി .
ഗുണേഭ്യഃ ച പരം വേത്തി മത് ഭാവം സഃ അധിഗച്ഛതി

ഗുണാ-നേതാ-നതീ+ത്യ+ത്രീം(ൻ)ദേഹീ ദേഹ-സമുദ്ഭവാൻ .
ജ+ന്മ-മൃ+ത്യു-ജരാ-ദുഃഖൈർവിമു+ക്തോഽമൃത-മശ്നുതേ .. 14-20..
PP
ഗുണാൻ ഏതാൻ അതീത്യ ത്രീൻ ദേഹീ ദേഹ സമുദ്ഭവാൻ .
ജന്മ-മൃത്യു ജരാ ദുഃഖൈഃവിമുക്തഃ അമൃതം അശ്നുതേ

അർജ്ജുന ഉവാച .
കൈർലിംഗൈസ്ത്രീൻഗുണാ-നേതാ-നതീതോ ഭവതി+പ്രഭോ .
കിമാ-ചാരഃ(ഖ്) കഥം(ഞ്) ചൈതാംസ് ത്രീൻ-ഗുണാ-നതി-വർതതേ .. 14-21..
PP
അർജ്ജുനഃ ഉവാച .
കൈഃ ലിംഗൈഃ ത്രീൻ ഗുണാൻ ഏതാൻ അതീതഃ ഭവതി പ്രഭോ .
കിം ആചാരഃ കഥം ച ഏതാൻ✓ത്രീൻ ഗുണാൻ അതിവർതതേ

ശ്രീഭഗവാനുവാച .
പ്രകാശ+ഞ്ച+പ്രവൃത്തി+ഞ്ച മോഹ-മേവ ച പാ+ണ്ഡവ .
ന+ദ്വേഷ്ടി സ+മ്പ്ര-വൃ+ത്താനി നനി-വൃ+ത്താനി കാങ്ക്ഷതി .. 14-22..
PP
ശ്രീഭഗവാൻ ഉവാച .
പ്രകാശം ച പ്രവൃത്തിം ച മോഹം ഏവ ച പാണ്ഡവ .
ന ദ്വേഷ്ടി സമ്പ്രവൃത്താനി ന നിവൃത്താനി കാങ്ക്ഷതി

ഉദാ-സീന-വദാ-സീനോ ഗുണൈ+ര്യോന വിചാ+ല്യതേ .
ഗുണാ വർത+ന്ത ഇ+ത്യേവം(യ്) യോഽവ തിഷ്ഠതി നേങ്ഗതേ .. 14-23..
PP
ഉദാസീന-വത് ആസീനഃ ഗുണൈഃ യഃ ന വിചാല്യതേ .
ഗുണാഃ വർതന്തേ✓ ഇതി ഏവം യഃ അവതിഷ്ഠതി ന ഇങ്ഗതേ

സമ-ദുഃ(ഖ്)ഖ സുഖസ്-സ്വ+സ്ഥസ് സമ-ലോഷ്ടാശ്മ-കാ+ഞ്ചനഃ .
തുല്യ+പ്രിയാ+പ്രിയോ ധീര+സ്തുല്യ-നി+ന്ദാ+ത്മ-സംസ്തുതിഃ..14.24..
PP
സമ ദുഃഖ സുഖഃ സ്വസ്ഥഃ സമ ലോഷ്ട അശ്മ കാഞ്ചനഃ .
തുല്യ പ്രിയ അപ്രിയഃ ധീരഃ തുല്യ നിന്ദ ആത്മ സംസ്തുതിഃ ..

മാനാപ-മാനയോ+സ്തുല്യ+സ്തു+ല്യോ മി+ത്രാരി-പ+ക്ഷയോഃ .
സർവാരംഭ-പരി+ത്യാഗീ ഗുണാ-തീതസ് സ ഉച്യതേ .. 14-25..
PP
മാന അപമാനയോഃ തുല്യഃ തുല്യഃ മിത്ര അരി പക്ഷയോഃ .
സർവ ആരംഭ പരിത്യാഗീ ഗുണ അതീതഃ സഃ ഉച്യതേ

മാ+ഞ്ചയോ്ഽ+വ്യഭി-ചാരേണ ഭ+ക്തി-യോഗേന സേവതേ .
സ ഗുണാൻസ-മതീ+ത്യൈ-താൻ-ബ്രഹ്മ-ഭൂയായ ക+ല്പതേ .. 14-26..
PP
മാം ച യഃ അവ്യഭിചാരേണ ഭക്തി യോഗേന സേവതേ .
സഃ ഗുണാൻ സമതീത്യ ഏതാൻ ബ്രഹ്മ-ഭൂയായ കല്പതേ

ബ്ര+ഹ്മണോ ഹി+പ്രതിഷ്ഠാഹ-മമൃ-ത+സ്യാ+വ്യയ+സ്യ ച .
ശാ+ശ്വത+സ്യ ച ധർമ+സ്യ സുഖ(സ്)സ്യൈകാന്തി-ക+സ്യച..27..
PP
ബ്രഹ്മണഃ ഹി പ്രതിഷ്ഠാ അഹം അമൃതസ്യ അവ്യയസ്യ ച .
ശാശ്വതസ്യ ച ധർമസ്യ സുഖസ്യ ഏകാന്തികസ്യ ച

ഓം ത+ത്സ-ദിതി+ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാ-സൂപ-
നിഷ+ത്സു+ബ്രഹ്മവിദ്യായാം(യ്)യോഗ-
ശാസ്ത്രേ+ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ ഗുണ+ത്രയ-വിഭാഗ-യോഗോ നാമ
ചതുർദശോ്ഽ+ധ്യായഃ .. 14..

യോഗേശം(മ്) സച്ചിദാനന്ദം(വ്) വാസുദേവം(വ്)വ്രജ+പ്രിയം
ധർമ-സംസ്ഥാ-പകം(വ്) വീരം(ങ്)കൃഷ്ണം(വ്) വ(ൻ)ന്ദേ ജഗദ്ഗുരും.
****